

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlášené: 25.02.1946 Časová verzia predpisu účinná od: 17.12.1948 do: 08.06.1949

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

28.

Z á k o n

ze dne 21. února 1946

o úpravě stálých seznamů voličských.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

OBSAH SEZNAMŮ VOLIČSKÝCH.

§ 1.

Účel stálých seznamů voličských.

(1) V každé obci se zřídí stálé seznamy voličské podle ustanovení tohoto zákona.

(2) Zápis do těchto seznamů je podmínkou výkonu práva voliti do sboru zákonodárného a do národních výborů. Volič může voliti jen v té obci, v níž je zapsán ve stálých voličských seznamech; výjimky z této zásady se určují v § 15.

§ 2.

Zápis do stálých voličských seznamů.

(1) Do voličských seznamů (§ 1) nech sů zapísaní všeci občania Československej republiky, ktorí v deň vyloženia voličských seznamů (§ 8) dosiahli 18 rokov, majú - bez ujmy ustanovení §§ 4 a 5 - bydlisko v obci a nie sú podľa § 3 výslovne vylúčení zo zápisu. Doba strávená ve vojenskej službě nebo při válečných úkonech nepřetrhuje bydlení.

(2) Ve voličských seznamech bude zvláště poznamenáno, nemá-li kdo v den vyložení voličských seznamů nepřetržitě po 3 měsíce, počítajíc nazpět ode dne vyložení voličských seznamů, bydliště v obci, v níž jest podle odstavce 1 zapsán.

§ 3.

Vyloučení ze zápisu.

(1) Vyloučení ze zápisu do voličských seznamů jsou ti,

1. kdož pravoplatným soudním výrokem jsou zcela nebo částečně zbaveni svéprávnosti;
2. kdož ztratili volební právo pravoplatným výrokem trestního soudu, pokud ztráta tohoto práva trvá (odstavec 2 a 3);
3. kteří sů v robotárni alebo v tábore nútenej práce.

(2) Není-li ztráta volebního práva zahrnuta již v jiném vedlejší trestu (ztráta čestných práv občanských, ztráta občanské cti), vysloví ji soud jako vedlejší trest, jestliže podle jiných zákonných

ustanovení nastane ztráta tohoto práva (ztráta volebního práva do obcí, odnětí politických práv) již ze zákona nebo má-li podle jiných zákonných ustanovení býti vždy vyslovena, anebo jestliže podle předpisů dosud platných může býti vyslovena a čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné. O tom, zda čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné, rozhodne v řízení před porotními soudy porota.

(3) Ztráta volebního práva pomijí, pokud podle zákona to není vyloučeno nebo jinak stanoveno, po třech letech, byla-li vyslovena při odsouzení pro zločin, a po jednom roce, byla-li vyslovena při odsouzení pro přečin nebo přestupek, počítajíc od výkonu nebo prominutí trestu nebo od promlčení jeho výkonu.

§ 4.

Zápis příslušníků branné moci a Sboru národní bezpečnosti.

(1) Za bydliště osoby, která jest povolána k výkonu vojenské služby, se považuje její dosavadní bydliště, případně poslední bydliště před nastoupením vojenské služby, i když v místě sama nepobývá.

(2) Vojenské osoby, které nemají bydliště anebo u nichž nelze zjistiti bydliště podle předchozího odstavce, budou zapsány do voličských seznamů v obci, v níž mají v den vyložení voličských seznamů svůj pobyt.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí obdobně o členech Sboru národní bezpečnosti.

§ 5.

Zápis státních zaměstnanců, žijících mimo státní území.

Státní zaměstnanec Československé republiky, který má svoje služební působiště v některé obci sousedního státu, ležící poblíže československých státních hranic, jakož i příslušníci jeho rodiny sdílející s ním společnou domácnost, budtež, podají-li přihlášku, zapsáni do voličských seznamů v nejbližší zdejší obci, byť i tam vůbec neměli bydliště. Takové přihlášky se podávají a projednávají způsobem, předepsaným pro podávání a projednávání námitek proti voličským seznamům (§§ 9 a 10).

§ 6.

Zákaz zápisu do několika voličských seznamů.

(1) Nikdo nesmí býti zapsán zároveň ve voličských seznamech dvou nebo více obcí ani ve dvou nebo více dílčích seznamech téže obce (§ 7).

(2) Má-li někdo několik bydlišť, je povinen oznámiti místním národním výborům, v jejichž obvodech má bydliště, ve které obci chce býti zapsán do voličských seznamů. Oznámení musí učiniti do 8 dnů ode dne, kdy bylo založeno druhé bydliště. Stalo-li se tak před počátkem účinnosti tohoto zákona, plyne osmidenní lhůta od tohoto dne.

Část II.**SESTAVENÍ A ÚPRAVA VOLIČSKÝCH SEZNAMŮ.****Oddíl I.****Sestavení a vyložení voličských seznamů.****§ 7.****Sestavení voličských seznamů a jejich obsah.**

(1) Voličské seznamy se sestavují na dobu tří let. S přípravnými pracemi se započne tak, aby voličské seznamy mohly býti včas vyloženy (§ 8). Voličské seznamy sestavují se z úřední povinnosti. Při sestavování jest použití všech pomůcek, které jsou v obci po ruce. Voličské seznamy budtež pořizeny ve dvou stejnopisech.

(2) Voličské seznamy (odseky 4 a 5) sestavuje místny národní výbor osobitnou stálou komisíou (místna volebná komisia). V obcích nad 10.000 obyvatelov může sa zriadiť podľa potreby niekoľko miestnych volebných komisií. Obvod ich pôsobnosti určí miestny (ústredný) národní výbor. Místna volebná komisia má 5 členov a rovnaký počet náhradníkov. Členov a za každého člena náhradníka vymenúva miestny národní výbor na návrh príslušného miestneho, a ak ho niet, okresného akčného výboru Národnej fronty. Predsedom miestnej volebnej komisie nesmie byť predseda miestneho národního výboru.

(3) Podle potreby může místní národní výbor naříditi všeobecnou povinnost osob v obci se zdržujících, které překročily 18. rok věku, jakož i jiných osob, pokud mají v obci domovní majetek, aby samy nebo svými zástupci spolupůsobily při sestavování voličských seznamů. Za tím účelem může zejména uložití majitelům domů (jejich zástupcům), držitelům bytů a zaměstnavatelům, aby mu podali potřebná ústní nebo písemná sdělení o osobách u nich bydlících nebo zaměstnaných a uložití osobám v obci se zdržujícím, aby předložily své osobní průkazy. Nařízení buď v obci vyhlášeno veřejnou vyhláškou a také jiným způsobem v obci obvyklým.

(4) V obcích, v nichž není více než 1000 osob, které se mají zapsati do voličských seznamů, sestaví se voličské seznamy podle popisných čísel domů, počínajíc číslem nejnižším, a v domech podle abecedního pořadu. V ostatních obcích sestaví se pro každý souvislý obvod, na nějž připadá přibližně 1000 osob, které je zapsati do voličských seznamů, dílčí voličské seznamy podle abecedního pořadu ulic a náměstí do obvodu pojatých, v ulicích a náměstích podle domovních čísel, počínajíc nejnižším, a v domech podle abecedního pořadu.

(5) Voličské seznamy obsahují běžná pořadová čísla zapsaných osob, jejich příjmení a jména, zaměstnání, bydliště a den, měsíc a rok narození, sloupec pro záznamy o opravě chyb ve psaní (§ 11), potřebný počet sloupců k vyznačení účasti na hlasování, jakož i sloupec pro poznámky. Odevzdání hlasovacích lístků při téže volbě je vyznačiti v témže sloupci voličských seznamů.

(6) Před vyložením (§ 8) jest oba stejnopisy voličských seznamů uzavřiti, vyznačiti v nich součet zapsaných osob, s údajem počtu mužů a žen, a opatřiti seznamy datem a podpisy předsedy místního národního výboru, jakož i předsedy místní volební komise a ostatních jejích členů.

§ 8.**Vyložení a rozmnožení voličských seznamů.**

(1) Sestavené voličské seznamy vyloží místní národní výbor dne 16. ledna po dalších 15 dnů měsíce ledna k veřejnému nahlédnutí. Voličské seznamy musí býti v úředních hodinách přístupny nejméně 5 hodin denně, v obcích, v nichž je více než 5000 osob, které se mají zapsati do voličských seznamů, po 10 hodin denně, ve všech obcích v sobotu i v hodinách poledních, v neděli vždy od 8. do 12. hodiny polední. Právo nazerat do voličských seznamov a robít si z nich odpisy a

výpisy má každý občan Československej republiky, ktorý dosiahol 18 rokov, pokiaľ tým nevylučuje iné osoby z výkonu toho istého práva.

(2) Vyložení voličských seznamů oznámí místní národní výbor předem v obci (a v jejích místních částech) vyhláškou, jakož i jiným způsobem v obci obvyklým. Vyhlášku jest veřejně vyvěsiti po celou dobu vyložení voličských seznamů. Buďtež v ní uvedeny počáteční a konečný den doby vyložení, jakož i místo a doba určená pro nahlédnutí do voličských seznamů s upozorněním, že v uvedené době možno též podati proti voličským seznamům námitky u místního národního výboru. Vyložení seznamů oznámí místní národní výbor neprodleně písemně přímo nadřízenému národnímu výboru.

(3) V obcích, v nichž je více než 5000 osob, které se mají zapsati do voličských seznamů, dá místní národní výbor po dobu vyložení voličských seznamů vyvěsiti v každém domě seznam osob tam bydlících, zapsaných ve voličských seznamech. Majitel domu (jeho zástupce) je povinen vyvěsiti tento seznam na místě přístupném všem osobám v domě bydlícím.

(4) Voličské seznamy (jejich jednotlivé části) buďtež rozmnoženy za náhradu pořizovacích nákladů, požádá-li o to u místního národního výboru politická strana najmenej 15 dní před vyložением voličských seznamů (odstavec 1) a složí-li zároveň v hotovosti částku rovnající se pravděpodobné výši uvedených nákladů, určenou místním národním výborem. Žádané výtisky voličských seznamů se vydají nejpozději v den jejich vyložení, jsou-li náklady jejich pořízení kryty složenou zálohou, po případě zaplatí-li žadatel neuhrazený zbytek nákladu.

Oddíl II.

Řízení námitkové a odvolací.

§ 9.

Námitky.

(1) Proti voličským seznamům lze v době jejich vyložení podati u místního národního výboru v dotčené obci písemně námitky proto, že ve voličských seznamech někdo neprávem buď je nebo není zapsán, anebo jest nesprávně zapsán v osobních údajích, nebo jest nesprávně označen podle ustanovení § 2, odst. 2.

(2) Námitky může podati každý, kdo je zapsán v právě vyložených voličských seznamech v téže nebo v jiné obci v obvodu téhož okresního národního výboru, jakož i ten, kdo se domáhá, aby do voličských seznamů byl zapsán, pokud jde jen o jeho zápis.

(3) V námitkách jest uvést skutečnosti odůvodňující žádanou úpravu a osvědčiti podle možnosti jejich správnost. Jedny námitky směřjí se týkati pouze jedné osoby.

(4) Nevyhovují-li podané námitky ustanovením předchozích odstavců a má-li orgán rozhodující o námitkách (§ 10, odst. 1) za to, že lze formální vady odstraniti bez nepřiměřeného průtahu v řízení, vrátí je podateli s výzvou, aby je ve lhůtě 24 hodin doplnil; jinak odmítne námitky bez dalšího řízení a zpraví o tom podatele.

(5) Osoby, proti jejichž zápisu do voličských seznamů byly podány námitky, se uvědomí o tom do 24 hodin po podání námitek s tím, že mohou do 5 dnů od doručení tohoto vyrozumění podati k námitkám své písemné vyjádření.

§ 10.

Rozhodování o námitkách.

(1) O námitkách rozhodne příslušný místní národní výbor svou reklamační komisí nejpozději do 15 dnů, počínajíc prvním dnem po uplynutí lhůty pro vyložení voličských seznamů. U místního

národního výboru jest zříditi potřebný počet reklamačních komisí pro rozhodování o námitkách. O složení těchto komisí platí obdobne ustanovenie § 7, ods. 2, vety štvrtéj až šiestej. Každé rozhodnutí o námitkách vyznačí se v obou stejnopisech voličských seznamů, pokud jeho provedení vyžaduje změnu seznamů. Rozhodnutí o námitkách, týkajících se toho, že někdo neprávem buď je nebo není zapsán ve voličských seznamech, sdějí se podatelí a tomu, kdo byl rozhodnutím dotčen. O námitkách, týkajících se toho, že něčí osobní údaje jsou nesprávně zapsány ve voličských seznamech, rozhoduje místní národní výbor svou reklamační komisí s konečnou platností.

(2) Z rozhodnutí místního národního výboru o námitkách, týkajících se toho, že někdo neprávem buď je nebo není zapsán ve voličských seznamech nebo jest nesprávně označen podle ustanovení § 2, odst. 2, lze se odvolati do 5 dnů ode dne následujícího po doručení rozhodnutí u místního národního výboru k nadřízenému národnímu výboru, který rozhoduje s konečnou platností. Za tím účelem předloží mu místní národní výbor oba stejnopisy voličských seznamů s námitkami, odvoláními a vyjádřeními nejpozději 8. dne, počítajíc prvním dnem po uplynutí lhůty dané pro rozhodnutí o námitkách. Nadřízený národní výbor rozhodne svou odvolací komisí do 8 dnů ode dne, kdy ho došly voličské seznamy. Do této lhůty vrátí místnímu národnímu výboru všechny stejnopisy voličských seznamů, v nichž vyznačí všechny opravy na podkladě svých rozhodnutí, a zároveň mu sdělí svá rozhodnutí o podaných námitkách, aby zpravil o nich zúčastněné osoby.

(3) Ak nerozhodne národný výbor v lehote podľa odseku 1 alebo 2, prechádza jeho právomoc na rozhodovanie o námitkách na nadriadený orgán (úrad), ktorého rozhodnutie má konečnú platnosť.

(4) Pri odvolacej stolici (odsek 2) sa má zriadiť potrebný počet odvolacích komisí pre vybavovanie odvolaní z rozhodnutí o námitkách. Odvolacia komisia má 5 členov a rovnaký počet náhradníkov. Členov a za každého člena náhradníka vymenúva odvolacia stolica na návrh akčného výboru Národnej fronty. Ak ide o odvoláciu komisiu okresného národného výboru, podá návrh okresný akčný výbor Národnej fronty, v ostatných prípadoch krajský akčný výbor Národnej fronty. Aspoň jeden člen komisie a jeho náhradník má mať, pokiaľ možno, úplné právnické vzdelanie. Ak nebola za člena (náhradníka) komisie vymenovaná taká osoba, určí odvolacia stolica svojho úradníka právnej služby, ktorý sa zúčastní na rokovaní komisie s hlasom poradným.

(5) Po skončení řízení o námitkách a odvoláních uzavřou se oba stejnopisy voličských seznamů a pořídí se jejich ověřený opis. Ustanovení § 7, odst. 6 platí obdobně. Takto upravené voličské seznamy vyloží místní národní výbor dne 7. března k veřejnému nahlédnutí po dalších 8 dnů do 15. března. Zároveň zašle místní národní výbor ověřený opis voličských seznamů nadřízenému národnímu výboru (pověřenectvu vnitra). Jinak zůstanou oba stejnopisy voličských seznamů v úschově a opatrování u místního národního výboru.

Část III.

DOPLŇOVÁNÍ A OPRAVY STÁLÝCH VOLIČSKÝCH SEZNAMŮ.

§ 11.

Prečiarknutie zapísaných osôb a oprava chýb v písaní.

(1) Miestny národný výbor je povinný z moci úradnej prečiarknuť prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie na podklade oznámenia príslušného súdu, úradu alebo orgánu z voličských soznamov osoby, ktoré nie sú občanmi československými, ďalej osoby, ktoré nedosiahly v deň vyloženia voličských soznamov 18 rokov, a osoby, vylúčené zo zápisu podľa § 3, ako aj osoby zomreté. Ak je niekto zapísaný zároveň vo voličských soznamoch dvoch alebo viac obcí alebo vo dvoch alebo viac čiastkových soznamoch tej istej obce (§ 6, ods. 1), prečiarkne ho z moci úradnej miestny národný výbor prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie z voličských soznamov tak, aby zostal podľa svojho návrhu zapísaný len v jednom voličskom (čiastkovom) sozname.

Prečiarknutie má sa urobiť aj v odpise (§ 10, ods. 5) voličských soznamov. Ustanovenia § 10, ods. 2, vety prvej a § 10, ods. 4 platia tu obdobne.

(2) Chyby v písaní osobných údajov osôb, zapísaných vo voličských soznamoch, opraví miestny národný výbor prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie z moci úradnej alebo na riadne doloženú prihlášku osoby, o ktorú ide, v stĺpci, pre tieto záznamy určenom. Oprava sa vykoná aj v odpise voličských soznamov.

§ 12.

Doplňování voličských seznamů.

(1) Po uzavření voličských seznamů (§ 10, odst. 5) sleduje místní národní výbor svou místní volební komisí všechny skutečnosti, které působí změny ve voličských seznamech. Ustanovenie § 7, ods. 3 platí tu obdobne.

(2) Do 15. ledna prvního i druhého roku, následujícího po sestavení voličských seznamů (§ 7), vyznačí místní národní výbor svou volební komisí v jednom stejnopise těchto seznamů všechny změny, které zatím nastaly. Osoby nově do voličských seznamů zapisované jest uvést za závěrečnými doložkami seznamů a tyto zápisy jest opatřití dalšími běžnými čísly. Ustanovení § 7, odst. 6 platí obdobně.

(3) Stejnopis voličských seznamů, upravený podle ustanovení předchozího odstavce, vyloží místní národní výbor dne 16. ledna (odstavec 2) k veřejnému nahlédnutí. Pro toto vyložení platí obdobně ustanovení §§ 8 až 10 s tou odchylkou, že řízení se týká jen jednoho stejnopisu voličských seznamů.

(4) Nejpozději do 15. března vyznačí místní národní výbor všechny změny, provedené ve voličských seznamech podle odstavce 2 a v řízení o námitkách, také v druhém stejnopisu a v opisu voličských seznamů a potvrdí, že tento stejnopis doslovně souhlasí se stejnopisem, jehož bylo použito při řízení.

§ 13.

Mimořádná úprava voličských seznamů.

(1) Vláda může usnesením, sděleným místním národním výborům nejpozději do 4. července, uložit, aby ve všech obcích byly ke dni 16. července voličské seznamy vyloženy a upraveny podle obdoby § 12. K tomuto dni provedou se ve voličských seznamech všechny změny, které zatím nastaly.

(2) Ukáže-li se toho potřeba, aby voličské seznamy byly v některé obci vyloženy, upraveny, po případě znovu sestaveny mimo dobu uvedenou v odstavci 1 nebo v §§ 8 a 12, může ministr vnitra uložit, aby dotčené voličské seznamy byly po určité dny, které stanoví, vyloženy a upraveny podle obdoby § 12, po případě sestaveny podle obdoby §§ 7 až 10. Pritom může lehoty primerane skrátiť, lehotu na podanie námietok a lehotu odvolaciu však najviac na 3 dni. Voličské soznamy, sostavené podľa vety prvej, platia len do konca všeobecného trojročného obdobia (§ 7, ods. 1, veta prvá).

Část IV.

USTANOVENÍ VŠEOBECNÁ.

§ 14.

Které voličské seznamy jsou podkladem pro volby.

(1) Voličské seznamy, sestavené podle §§ 7 až 10, jsou podkladem pro volby, při nichž se odevzdávají hlasy v době od 16. března roku, v němž byly voličské seznamy sestaveny, do 15. března roku následujícího. Voličské seznamy upravené podle § 12 jsou podkladem pro volby, při

nichž se odevzdávají hlasy v době od 16. března roku, v němž byly seznamy upraveny, do 15. března roku následujícího. Toto ustanovení platí s výhradou odchylek stanovených v odstavcích 2 a 3 a v § 21, odst. 1.

(2) Voličské seznamy upravené podle § 13, odst. 1 jsou podkladem pro volby, při nichž se odevzdávají hlasy v době od 16. září roku, v němž byly voličské seznamy upraveny, do 15. března roku následujícího. Voličské seznamy upravené podle § 13, odst. 2 jsou podkladem pro volby, při nichž se odevzdávají hlasy v době ode dne ukončení řízení podle tohoto ustanovení, který stanoví ministr vnitra, do 15. března roku následujícího.

(3) Při sloučení a rozloučení obcí anebo při změně jejich hranic zůstávají podkladem pro volby v dobách uvedených v předchozích odstavcích voličské seznamy dosavadní. Potřebné jejich spojení nebo rozdělení nařídí národní výbor (pověřenectvo vnitra) nadřízený zúčastněným místním národním výborům.

§ 15.

Voličský průkaz.

(1) Voličský průkaz, opravňující k výkonu volby podle ustanovení příslušných volebních řádů, vydá na přihlášku místní národní výbor v obci, v níž je žadatel zapsán ve voličských seznamech:

1. Členům volebních orgánů a jejich náhradníkům, jakož i úředníkům, vykonávajícím dohled u volebních orgánů, jsou-li zapsáni do voličských seznamů v jiné obci, než v té, v níž jsou pověřeni výkonem této funkce;
2. vojenským osobám (členům Sboru národní bezpečnosti), které jsou zapsány ve voličských seznamech v jiné obci, než v té, v níž jsou přikázány službou;
3. osobám, jež přeložily své bydliště z obce, v níž jsou zapsány ve voličských seznamech, do jiné obce, v níž nemohly býti dosud zapsány do voličských seznamů, které jsou podkladem pro volbu, proto, že v době jejich vyložení k podání námitek nesplnily ještě podmínku bydliště;
4. osobám, které prokáží, že v den volby v době odevzdání hlasů se musí z nutných důvodů zdržovati mimo obec svého bydliště, v níž jsou zapsány ve voličských seznamech.
5. osobám, které preukážu sa potvrdením správy príslušného ústavu, že v deň volby budú ošetrované v nemocnici (v inom liečebnom ústave) alebo umiestnené v sociálnom ústave, a to i keď sídlo ústavu je v obci, v ktorej sú zapísané vo voličských soznamoch.

(2) Prihláška musí obsahovať skutočnosti, odôvodňujúce nárok na vydanie voličského preukazu, ktorých správnosť treba zároveň preukázať, a meno obce, v ktorej žiadateľ hodlá voliť, po prípade i označenie ústavu (odsek 1, č. 5). Rovnako treba v prihláške uviesť presné údaje o bydlisku, zamestnaní a čase narodenia žiadateľa, ktoré sú obsažené vo voličských soznamoch, ako aj presné údaje, potrebné pre doručenie voličského preukazu. Povinnosť udať meno obce volby nemajú vojenské osoby, členovia sboru národnej bezpečnosti, príslušníci finančnej stráže, príslušníci sboru uniformovanej väzenskej stráže a ďalej tí poštoví a dopravní zamestnanci, u ktorých povaha služby vylučuje možnosť predvídať miesto pobytu v deň volby. Ministerstvo vnútra môže vyhláškou v Úradnom liste republiky Československej určiť aj iné skupiny osôb, činných v odbore verejnej správy, ktoré túto povinnosť nemajú. Jedna prihláška smie sa týkať iba jednej osoby. Prihlášku možno podať po vypísaní volby, najneskoršie však 8. deň pred dňom volby, na miestnom národnom výbore (odsek 1). Voličské preukazy možno vydávať najneskoršie tretí deň pred voľbou.

(3) Z výměru místního národního výboru, jímž bylo odepřeno vydání voličského průkazu, lze se odvolati k nadřízenému národnímu výboru. Ustanovení § 10, odst. 2, první věty platí obdobně.

(4) Vydání voličského průkazu jest zároveň poznamenati ve sloupci voličských seznamů, určeném k vyznačení hlasování při dotčené volbě. Za ztracený voličský průkaz nesmí býti vydán

duplikát. Vydané voličské průkazy zapisuje místní národní výbor do zvláštního seznamu a o jejich počtu podává zprávu nadřízeným orgánům.

(5) Obec, v níž ona osoba hodlá voliti (odstavec 2), bude vyznačena na voličském průkazu; pouze v této obci může volbu vykonati podle ustanovení příslušných volebních řádů. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na osoby, uvedené v odseku 2, vete tretej a štvrtej. Na voličskom preukaze, vydanom podľa ustanovenia odseku 1, č. 5, má sa vyznačiť tiež volebný obvod, zriadený pre voličov v ústave, kde osoba hodlá voliť. Táto osoba môže na podklade takého voličského preukazu vykonať voľbu podľa ustanovení príslušného volebného poriadku len vo vyznačenom volebnom obvode.

§ 16.

Zákaz změn ve voličských seznamech.

V dobách uvedených v § 14 mohou se státi změny ve voličských seznamech jen podle § 11, § 15, odst. 4, § 17, odst. 3 a §§ 23, 24 a 25, nebo podle rozhodnutí vydaného o mimořádném opravném prostředku nebo podle rozhodnutí příslušného orgánu (úřadu) veřejné správy, vydaného v důsledku rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, budou-li tato rozhodnutí dodána místnímu národnímu výboru stranou nebo úředně nejpozději devátého dne přede dnem volby. Změny jest vyznačiti ve všech stejnopisech voličských seznamů nejpozději devátého dne přede dnem volby, což se však nevztahuje na opravu podle § 11, ani na záznam podle § 15, odst. 4, ani na opatření podle § 17, odst. 3 a podle §§ 23, 24 a 25.

§ 17.

Dohlédací pravomoc.

(1) Ministerstvo vnútra môže uložiť miestnym národným výborom, aby zadovážily ešte ďalšie nimi overené odpisy voličských soznamov.

(2) Na řádné a včasné provádění úkonů, uložených tímto zákonem místním národním výborům, dozírá přímo nadřízený národní výbor. Shledá-li to nutným, učiní na náklad obce, čeho je třeba k řádnému provedení úkolů, místnímu národnímu výboru podle tohoto zákona uložených.

(3) Nadřízený národní výbor (na Slovensku po případě i pověřenectvo vnitra) je povinen z moci úřední škrtnouti z voličských seznamů osoby, které nejsou státními občany československými, jakož i osoby, které nedosáhly v den vyložení voličských seznamů 18. roku věku.

§ 18.

Spolupůsobení veřejných úřadů a orgánů.

(1) Úřady národní bezpečnosti jsou povinny dovoliti orgánům nebo zaměstnancům místního národního výboru, aby za účelem sestavení nebo doplnění a opravení voličských seznamů nahlíželi do příslušných pomůcek o hlášení pobytu osob v obci a činili si z nich výpisy.

(2) Správcovia matrik sú povinní oznámiť miestnemu národnému výboru priezvisko, meno, zamestnanie a bydlisko osôb starších než 18 rokov, ktoré zomrely v obci v uplynulom kalendárnom mesiaci, a to do 5. dňa každého nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Splnění této povinnosti - pokud nejde o správce státních matrik - může vymáhati okresní národní výbor pořádkovými pokutami do 5000 Kčs.

(3) Všechny veřejné úřady a orgány jsou povinny na dožádání spolupůsobiti s národními výbory a účinně je podporovati při výkonu úkolů uložených jim tímto zákonem.

§ 19.**Ustanovení trestní.**

(1) Kdo nesplní povinnosti uložené podle ustanovení § 7, odst. 3, nebo kdo učiní úmyslně nebo z nedbalosti údaje nesprávné nebo v podstatných bodech neúplné, nebo kdo nesplní povinnost uloženou v § 6, odst. 2 nebo v § 8, odst. 3, věta druhá, bude potrestán bez újmy soudního stíhání okresním národním výborem - nejde-li o čin přísněji trestný - pro přestupek pokutou do 10.000 Kčs nebo vězením (uzamčením) do 1 měsíce. Byla-li uložena pokuta, budíž pro případ její nedobytnosti vyměřen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovené.

(2) Nejde-li o trestný čin přísněji trestný, trestá se pro přečin tuhým vězením od jednoho do šesti měsíců, kdo jednaje úmyslně nebo z hrubé nedbalosti proti ustanovení § 15, snaží se obdržeti voličský průkaz nebo kdo za týchž předpokladů se snaží umožniti takové osobě vydání voličského průkazu. Stejně se trestá, kdo se snaží, aby byl zapsán ve více než jednom voličském seznamu (dílčím voličském seznamu), a kdo takové osobě to úmyslně nebo z hrubé nedbalosti umožňuje.

§ 20.**Osvobození od poplatků.**

(1) Veškerá podání a veškeré zápisy pořizené podle tohoto zákona a jejich přílohy jsou prosty kolku.

(2) Vzorce voličských seznamů, voličských průkazů a vyhlášek podle tohoto zákona stanoví ministerstvo vnitra. Jejich výtisky dodá státní správa zdarma.

Část V.**USTANOVENÍ PŘECHODNÁ.****§ 21.****První voličské seznamy.**

(1) První voličské seznamy sestavené podle tohoto zákona vyloží se dne 16. března 1946. Ministr vnitra stanoví příslušné další lhůty podle obdoby ustanovení §§ 8 a 10 vyhláškou, kterou uveřejní v Úředním listě republiky Československé. Tyto první voličské seznamy jsou podkladem pro volby, při nichž se odevzdávají hlasy v době od 15. května 1946 do 15. března 1947. Ustanovení § 13 zůstává nedotčeno.

(2) Pro sestavení prvních voličských seznamů se použije pokud možno voličských seznamů zatím již připravených místními národními výbory.

(3) Podle ustanovení § 13, odst. 2 jest všeobecně postupovati v nejbližších letech až do doby, kdy ustane zvýšený přesun obyvatelstva.

§ 22.**Osoby, jež se nezapisují do voličských seznamů.**

(1) Do voličských seznamů se nezapisují osoby, proti nimž bylo zahájeno přípravné soudní vyšetřování pro trestný čin podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, ve znění zákona ze dne 24. ledna 1946, č. 22 Sb., jímž se schvalují, mění a doplňují předpisy o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 17 Sb., o Národním soudu, nebo podle §§ 1 až 4 nařízení Slovenské národní rady ze dne 15. května 1945, č. 33 Sb. n. SNR, o

potrestání fašistických zločinců, okupantů, zrádců a kolaborantů a zřízení lidového soudnictví, byla-li ve všech těchto případech na ně pro takový trestný čin uvalena řádná soudní vazba vyšetřovací (na Slovensku podle § 10, odst. 3 nařízení č. 33/1945 Sb. n. SNR ve znění nařízení č. 83/1945 Sb. n. SNR), pokud tato trvá.

(2) Do voličských seznamů se dále nezapisují osoby, které byly pravoplatně odsouzeny pro činy trestné podle dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 138 Sb., o potrestání některých provinění proti národní cti, nebo podle § 5 nařízení Slovenské národní rady č. 33/1945 Sb. n. SNR. Ztráta volebního práva pomíjí, jde-li o trest vězení delší 6 měsíců nebo jde-li o zařazení do pracovního útvaru alespoň na tuto dobu, po třech letech, jinak po jednom roce, počítajíc od výkonu nebo prominutí trestu.

§ 23.

Záznam a zápis ve voličských seznamech.

Zahájení trestního řízení pro trestné činy uvedené v § 22 poznamená neprodleně místní volební komise ve voličských seznamech ve sloupci určeném pro poznámky. Dokud je vyznačena tato poznámka, nesmí být vydán dotčené osobě voličský průkaz (§ 15). Nastanou-li předpoklady, za nichž se osoba podle ustanovení § 22 do voličských seznamů nezapisuje, škrtně ji místní volební komise z voličských seznamů na podkladě oznámení příslušného soudu nebo okresního národního výboru. Byl-li vydán rozsudek zprošťující nebo bylo-li trestní řízení zastaveno, případně vyšetřovací vazba zrušena, budiž z moci úřední nebo na žádost strany na podkladě oznámení příslušného soudu nebo okresního národního výboru poznámka ve voličských seznamech vymazána a po případě obnoven nebo proveden zápis osoby ve voličských seznamech, jsou-li zároveň splněny ostatní zákonné podmínky pro zápis. Tyto změny je neprodleně vyznačiti v obou stejnopisech voličských seznamů, a to i v době, v níž se voličské seznamy nesmějí jinak měnit (§ 16).

§ 24.

Překážka výkonu práva volebního.

(1) Ti, u jejichž zápisu podle ustanovení tohoto paragrafu ve voličském seznamu byla poznamenána překážka výkonu volebního práva, nesmějí vykonávat volební právo podle § 1, odst. 2.

(2) Tato poznámka může být učiněna u těch, proti nimž do 15. února 1946 bylo učiněno trestní oznámení nebo zahájeno řízení pro trestný čin podle některého z ustanovení uvedených v § 22, vyžaduje-li toho veřejný zájem.

(3) Tato poznámka může být učiněna i u osob, které byly funkcionáři, případně členy organizací, sborů nebo skupin, jež budou stanoveny vládním nařízením.

(4) O poznamenání této překážky rozhodne okresní národní výbor komisí, sestavenou podle § 10, odst. 4. Komise rozhodne, vyslechnuvši dříve, pokud se tak již nestalo a pokud jest to možno, postiženou osobu. Rozhodnutí komise musí být učiněno dvoutřetinovou většinou plného počtu členů a jest konečné.

(5) Poznámka překážky volebního práva bude vymazána z moci úřední nebo na žádost strany, odpadnou-li předpoklady usnesení pro její vyznačení nebo skončilo-li trestní řízení pro členství v organizacích, sborech a skupinách uvedených v nařízení podle odstavce 3 pravoplatně zastavením nebo rozsudkem zprošťujícím, nejpozději však dnem 31. prosince 1946.

§ 25.**Odnětí volebního práva trestními rozsudky z doby nesvobody a z doby dřívější.**

(1) Ztráta volebního práva podle rozsudku trestního soudu z doby nesvobody, pokud dosud nepominula, nevylučuje ze zápisu do voličských seznamů. Uzná-li však okresní národní výbor svou odvolací komisí (§ 10, odst. 4), že trestný čin byl spáchán z důvodů národně, mravně nebo sociálně zavržení hodných, škrtně dotčenou osobu v obou stejnopisech voličských seznamů, a to i v době, v níž se jinak voličské seznamy nesmějí měnit (§ 16).

(2) Ztráta volebního práva vyslovená pravoplatným rozsudkem trestního soudu v době dřívější nevylučuje ze zápisu do voličských seznamů, jestliže okresní národní výbor svou odvolací komisí uzná, že důvod ztráty volebního práva podle obecného nazírání není již dán.

Část VI.**USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ.****§ 26.****Zrušení dosavadních předpisů.**

Ustanovení dosud platných předpisů, které odporují tomuto zákonu, se ruší. Zejména se zrušují

1. zákon ze dne 19. prosince 1919, č. 663 Sb., o stálých seznamech voličských, ve znění zákona ze dne 23. ledna 1920, č. 44 Sb., a vládní nařízení ze dne 23. prosince 1919, č. 664 Sb., k provedení zákona o stálých seznamech voličských,
2. ustanovení § 3, č. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb., kterým se vydává řád volení v obcích republiky Československé, ve znění zákona ze dne 18. března 1920, č. 163 Sb. a zákona ze dne 14. července 1922, č. 253 Sb.,
3. zákon ze dne 8. dubna 1927, č. 56 Sb., o volebním právu příslušníků branné moci a četnictva, a vládní nařízení ze dne 28. května 1927, č. 67 Sb., kterým se provádí zákon o volebním právu příslušníků branné moci a četnictva.

§ 27.**Úprava podrobností řízení.**

Další podrobnosti řízení o sestavení a úpravě voličských seznamů a o vydání voličských průkazů mohou být upraveny vládním nařízením. Vydá-li ministr vnitra v mezích své působnosti směrnice o provádění tohoto zákona, budou tyto směrnice uveřejněny v Úředním listě republiky Československé.

§ 28.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

